

deželnih zborov ne more zvati posebno plodovito. Povsod se je potratilo mnogo časa s praznim govorjenjem, mnogimi predlogi, ki so ostali nerešeni, interpelacijami, na katere še odgovora poslanci niso dobili. Kolikor bolj je bila vlada zapeta, toliko bolj so pa bili zgovorni poslanci v raznih deželnih zastopih. Sprožilo se je veliko novih mislij, le žal, da je iz vsega bilo jako malo sadu.

Politični pregled.

Koroški deželni zbor je z veliko večino zavrgel predlog, da se naj vpelje na višjih razredih realke veronauk. Predlog sta zagovarjala deželni predsednik in pa knezoškof dr. Kahn. Tudi dr. Steinwender se je izjavil, da ni proti vpeljavi veronauka v višjih razredih realke. On je pripravljen duhovščini privoliti neki vpliv v šoli, da si je odločno proti duhovskemu vodstvu v politiki.

Štajerski deželni zbor je v jedni poslednjih sej sklenil nov zdravstven zakon. S to predlogo se bode občinam naložilo veliko bremena. Sicer pa ima dosti jako lepih naredeb, o katerih se pa ne ve, kako se obneso v praksi. Stürghov predlog, da naj se razveljavijo mandati slovenskih poslancev, ki jih ni v zbor, se je izročil deželnemu odboru, da o njem poroča, oziroma predloži dotični predlog zakona. Letos se torej deželni zbor v tem oziru ni upal ničesa določenega skleniti.

Isterski deželni zbor je v jedni poslednjih sej sklenil peticijo za osnovo italijanskega vseučilišča v Trstu, ali pa vsaj italijanske pravne fakultete. To je predmet, ki se leto za letom ponavlja. Potrebe pa za italijansko vseučilišče ni, ker se na vseučilišču v Inomostu vsi predmeti predavajo v italijanščini. Italijani bi radi lastno vseučilišče samo zaradi tega, da bi na njem gojili iredentovstvo.

V češkem deželnem zboru je radikalni poslanec Baxa hudo napadal Nemce, veleposestnike, vlado in naposled nespodobno govoril o vladarski rodbini in avstrijskem domoljubju. Njegov govor je pa vzbudil občno nevoljo. Od vseh strani se mu je ugovarjalo. Govornika so po tem zavrnilo govorniki vseh strank. V imenu Mladočehov sta govorila proti njemu dr. Herold in dr. Kramař. Baxa je ostal popolnoma osamljen s svojimi nazori.

Nemci v sleškem deželnem zboru. — Nemška večina v sleškem deželnem zboru je odklonila predlog, da bi deželni odbor moral občevati z občinami v njih poslovnem jeziku. Češke in poljske občine bodo torej še vedno od deželnega odbora dobivale jedino nemške dopise, kar je zanje jako neprijetno. Imeti morajo torej nemščine večše tajnike. Deželnemu odboru bi bilo pač lažje pridobiti češčine in poljščine večše uradnike, kakor pa občinam tujih jezikov zmožne tajnike. Tukaj se je zopet sijajno pokazala nemška pravičnost.

Državni zbor snide se jutri. Vlada mu predloži volilno reformo že v prvi seji. Odsek za volilno reformo jo bode pretresoval že mej proračunsko debato v zbornici, ker vlada želi, da se stvar reši spomladi. Ako bi državni zbor odklonil vladno predlogo, bode vlada razpustila državni zbor.

Bolgarija. — Zadovoljnost Rusije nad sklepom kneza Ferdinanda, da prekrsti svojega sina Borisa, kaže se najbolje v nastopni brzjavki, katero je poslal car Nikolaj bolgarskemu knezu Ferdinandu: Odkritosrčno Vam čestitam k patrijotičnemu sklepu, katerega ste mi naznanili s svojim pismom z dne 21. januarija. Generalni major mojega spremstva Goleniščev-Kutuzov vam prinese moj odgovor in bode pooblaščen v mojem imenu udeležiti se slovesnosti vsprejetja vašega ljubljenega sina v naročje bolgarske narodne cerkve. Tudi je izdal ruski car sledeči ukaz: „Carska vlada je bila, ko je l. 1886. iz Bolgarije odpoklicala svoje agente, izjavila, da s to naredbo nikakor ne namerava pretrgati vezi, ki vežejo Bolgarijo z Rusijo.“ Prvi

korak za obnovljenje dobrih odnošajev je storjen. Glas Rusije, ki je vedno imela sočutje za trpljenje in desorganizacijo sosednega rodu v orijentu, je našel odmev v srcu Bolgarov. Napolnjen z velikodušnostjo in odkritosrčno dobrohotnostjo za Bolgarijo, je car se oziral na prošnjo princa Ferdinanda. — Listi vedo povedati, da bo Rusija priznala princa Ferdinanda za kneza in napoveduje se tudi, da se Bolgarija poviša v kraljestvo.

Obrtnija.

Razstava inozemskih mebljev.

C. kr. avstrijski kupčijski muzej na Dunaju je priredil, kakor je našim čitateljem že znano, v prostorih tukajšnjih c. kr. obrtnih strokovnih šol razstavo inozemskih, večinoma angleških mebljev; s tem je imenovani muzej tudi našo domovino potegnill v delokrog svojega obširnega programa za razvoj domače industrije in trgovine.

Pospeševanje kupčije je glavna naloga dunajskega muzeja, potem takem pa tudi pospeševanje vseh teženj, ki merijo na izdelovanje blaga, katero je vedno na svetovnem trgu iskano in primerno plačano. Avstrijski kupčijski muzej prodaje vsled tega domači industriji vzorce, ki se ne odlikujejo samo po lepi in vzgledni, estetiško-pravilno pogojeni obliki, temveč tudi po priljubljenosti v trgovinskem prometu. S tem preskrbljevanjem vzornih in za eksport pripravnih objektov pa delovanje muzeja še ni končano. Muzej gre še dalje in daje v premnogih slučajih domačim tvrdkam tudi naročila, nudeč jim priliko, poskušati se na delih, ki so sama na sebi poučljiva, ob jednem pa tudi materijalno ugodna. Marsikak mojster more na ta način izvršiti naloge, s kakoršnjimi bi ga domači naročniki nikdar ne bili poverili, če bi muzej ne bil pričel s svojo inicijativo.

Pri teh svojih akcijah pa se poslužuje muzej obrtnih šol, ki so pač v prvi vrsti poklicane, da domačo industrijo z dobrim vzgledom podpirajo in poživljajo. Načrtana načela so napotila avstrijski kupčijski muzej, da je poslal tukajšnji c. kr. obrtni strokovni šoli za obdevanje lesa 52 komadov hišnega, večinoma sedežnega meblja, ki je te dni razpostavljen v prostorih tega zavoda občinstvu in strokovnjakom v pregled in proučevanje.

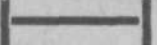
Razstavljeni meblji so skoraj izključno angleška originalna dela; le malo kosov je francoskega izvira. O angleški hišni opravi je obče znano, da se odlikuje po praktiški, za določen namen do zadnjega detajla premišljeni konstrukciji. A kar velja splošno o pohištvu, velja osobito še v podvojeni meri o sedežnih mebljih. Od nekdanj je občinstvo čislalo angleške stole vsled njihove skrajne pripravnosti in priročnosti, ki je zvezana s tehtno in zdravo konstrukcijo. Kar je veljalo nekdanj, velja tudi še dandanes v polni meri.

Na slonilu ne zapazimo nikjer ostrih in sitnih profilov, okraskov in rezbarij, ki človeka tišče in mučijo, ko se vsede, da bi počival. Počezni lesovi so primerno za-

krivljeni in po hrbtu vrezani, prostor mej njimi pa je izpolnjen z raznovrstnimi palčicami, ki so vselej lične, gracijozne in korektne v obliki. Se ve, da so pri nekaterih stolih slonila tudi z blazinami obdana.

Takozvani Chippendale-stoli*), odlikujoči se po primerni zgradbi, so zastopani v raznih eksemplarih. Napravljene so od izvrstnega Mahagoni lesa ter nas presestetijo s svojo lično obliko in skrajno lahkoto. Porabljeni lesni material, ki spada mej najbolj trdne in vztrajne lesove, dopušča mizarju, da gre do tako finih, za naše kontinentalno oko skoraj prešibkih form.

Poleg Chippendale-stolov se nahaja tudi „genre Sheraton“ (Tomaž Sheraton — 1792 — je v svojih načrtih postopal samostalneje nego Chippendale, otrese se je tujega vpliva, osobito pa rokoko, ter se je odlikoval po primernih in jasnih konstrukcijah), tako da je obiskovalcu mogoče, delati primere mej obema sistemoma, ki sta danes, več nego sto let po postanku, morebiti poklicana, da reformujeta naš sedežni mobiljar.

Glede konstrukcije same bi omenili, da je pri spodnjih klinih, ki so zvezani v obliki počezna palčica pritrjena v prvi tretjini proti spredaj; s tem dobita spodnji nogi več stabilnosti, a zadnji nogi drži še posebna počezna palica, stoječa višje nego omenjeni spodnji klini.

Poleg angleških mebljev je tudi par francoskih stolov razpostavljenih. Največ priznanja pa bodo pač našle tri francoske „vrteče se biblijoteke“, ki se odlikujejo po izredno praktiški in porabni sestavi.

Material, iz katerega so izdelani razstavljeni objekti, je vseskozi brez madeža. To je prednost, ki jo vedo ceniti poznavatelji in ljubitelji angleškega meblja, prednost, katero je na kontinentu težko doseči. Angleži imajo neposredno morskoro zvezo z vsemi tujimi deli sveta in zato so lesne zaloge angleških tvrdk tako bogate na izbornih, brezmadežnih lesovih. Ameriški oreh in mahagoni se pač na našem kontinentu nikjer ne nahajata v tako izborni kvaliteti, kakor v Londonu. Krasni les pa vsekako najugodnejše vpliva na izdelke in njih konkurenčno zmožnost.

Ako sklenemo svojo sodbo o razstavljenih predmetih, moremo jo združiti v naslednjih stavkih:

Konstrukcija je priprosta, materialu primerna, tako da prikrije kolikor možno vse nedostatke tvarine.

Vse težke forme so izključene, s tem je dokaj materiala prihranjenega, mebelj pa postane lahek in za prenašanje pripraven.

Dani prostor je do zadnjega kotička izkoriščen, razdelitev je povsem praktiški pogojena.

Vsi nepotrebni ogli, robovi in profili so odstranjeni, mej tem ko pri nas na ljubo profilom in napačno raz-

*) Tomaž Chippendale je glavni zastopnik »mešanega sloga«, ki je nastal na Angleškem sredi minulega stoletja. Dotični slog se imenuje mešan, ker združuje v sebi elemente rokoko, gotike in kineških vzorcev. Chippendale je izdajatelj sloveče, l. 1754. prvič izišle knjige: »The Gentleman — and Cabinet — maker's director«, ki podaje strokovnjaku veliko množino načrtov za hišno opravo.

umljenim zahtevam po čistem slogu le prevečkrat žrtvujemo komoditeto in rabljivost meblja.

Konečna dela, kakor brušenje, gladenje, namakanje, politiranje itd. so najskrbneje dovršena.

Iz teh kratkih podatkov vidijo čitatelji, da ima razstava inozemskih mebljev dokaj poučnega in zanimivega na sebi, in sicer ne le za domače obrtnike, katerim je pač v prvi vrsti namenjena, temveč tudi za drugo razumno občinstvo. Vsak si bode pridobil z obiskom razstave novih idej in probud, ki bodo izvestno blagodejno vplivale nanj, ko bode dajal naročila našim, kakor znano, večinoma vrlo sposobnim domačim lesnim obrtnikom.

J. Š.

Obrtnijske raznoterosti.

Dober klej se napravi, ako se navadni pšenični škrob s 5 % dvojnoogljikovega natrona zmeša, dene v ponev in v kaki cevi za pečenje na kaki podlagi tako dolgo ogreva, da postane rumenkast. Mej ogrevanjem naj se zmes večkrat premeša, da se enakomerno ogreje. Potem se zmes še kuha v vodi. S takim ravnanjem se škrob premeni v dekstrin, ki se raztopi v vodi v arabski gumi in se da ravno tako porabiti kot arabski gumi in zraven tega ne plesni.

Mlečne in kavine pege odpraviš iz volnenih tkanin, ako jih namažeš z glicerinom, izplakneš z mlačno vodo, in je na drugi strani zgladiš, predno se posuši. Glicerin ima lastnost, da vzame vse kavino strojilo in mlečno tolščo. S tem se tudi najvažnejše barve nič ne poškodujejo.

Deželni odbor štajerski in nova lovsko postava.

Pod tem naslovom je priobčila celjska „Domovina“ članek, katerega mi tukaj objavljamo, ker je v kmetijskem oziru občno jako pomenljiv in ga je pisal mož, ki se sam peča s kmetijstvom:

Odkar se prebivalstvo po Štajerskem bolj zanima in peča s prekornim sadjarstvom, opazuje se od leta do leta, da je največji sovražnik mladih dreves zajec, ki toraj tudi napredovanje v tej prekornosti stroki kmetijstva najbolj ovira. Zajec tedaj nikakor ne zasluži, da ga lovsko postava tako močno brani in varuje. Vsako zimo so ljudje toževali o veliki škodi, katero jim dela zajec na sadnem drevju, škoda pa, katero je ta žival naredila v hudi lanskoro zimi, je pa tolika, da se niti preračunati ne da. Vsaj je vendar v nekaterih krajih zajec vse mlado drevje popolnoma uničil. Obglodal je pa ne le nezavarošana drevesa, temveč tudi taka, ki so bila ovita v slamo ali pa z apnom pomazana. Vse to je tudi lahko umevno, kajti zima je bila jako huda in žival ne more živa v zemljo ter si pomagati, kakor si more. Kmetje pa, ki so popred že več let zaporedoma sadili drevesa, imeli so jako veliko škodo, katere jim nihče ni povrnil. Da potem pri takih razmerah marsikateri zgubi veselje do sadjarstva, se pač ni čuditi. Popred se siromak trudi in trudi,